

Seto Kongressi Vanõbidõ Kogo kokkosaaminõ
28.06.2026 Obinita Seldsimajah kell 18.00-19.45

Kotusõpää: Aare Hörn, Õie Sarv, Triinu-Liis Tarros, Kersti Virro, Urmo Uiboleht,
Meel Valk (abitark)

Läbi ekraani: Rainer Rahasepp, Arvi Matvei, Jane Vabarna, Raivo Ristimäe

Saa-ai tulla', olla: Aarne Leima, Maria Grünberg,

Vello Jüriöö ?

Rainer Rahasepp, Aare Hörn, Triinu-Liis Tarros, Aarne Leima, Arvi Matvei, Jane Vabarna, Maria Grünberg, Urmas Sarja (astub välja, tervis kehv), Vello Jüriöö, Raivo Ristimäe, Urmo Uiboleht, Õie Sarv, Kersti Virro,

Aare: Keelesäädüse ja keele hoitmisõ arotamisõ alostusõhe ma kutsi Valgu Meele.
Timä om olnu haridus ja tiidüsministeeriumiga tugiprogrammi tegemisõ
man ni seletäs SKVK tuud programmi mis piat vallalõ minemä selgembäst.

Eesti-Läti projekt nelä keeleruumi pääle om tett projekt.

Õgast vallist üts kuul ja üts latsiaid.

Seto Inst om partnerist.

Kõgõpäält hetkeolukorra kaardistamine, ehk uuring.

Oppajidõ suhtuminõ määne om, kas tahtva', kas mõistva'.

Kolm strateeria arotamist om olnu'.

Oppõreisi', õt kuis om kõgõ opada'

Umakultuuri strateegia. omakultuur.ee

8 kõgõ olulisõpat lõimimisõ põhimõtõht. Kultuur lää-äi edesi, ku olõ-õi kõikaig, loomulik, tõisi asju seeh, olõ-õi õnnõ üts nätäl kuu joosul. Huvipõhinõ opminõ, õt minkaga om kõüdet. Soojus ja loomulikkus. Igapäevastus- Põlvkonnaülesus. Lõiming. Huvipõhine. Uurimuslikkus, Sallivus, Kuuluvustunne.

Õppematerjalide varamu-

Umakultuuri opivara

Opivara söögist

Trepiklepsu

Omakeelsed visuaalid on mõjusad nii lase kui täiskasvanute jaoks.

Omakultuuri lõimimine on kerge, kui see toimub loomulikult ja järjepidevalt.

Kui saame omavahel rohkem sto keeles kõnelda, siis on lihtsam lastega om akeele peal püsida.

Me vajame koosõppimise aega ja võimalusi, et oma kultuuri teema laual püsiks. Ka õpetakatel on vaja „kogukonnatundi“.

Oleme seda ju kogu aeg teinud, aga nüüd päriselt mõtestame, kuidas omakultuuri veel rohkem ja teadlikumalt lõimida.

Toetusmeede murdekeele alade haridusasutustele

Toetus haridusasutuse pidajale (KOV, era, riik). Taotlemine toimub EHIS-e andmete alusel Taotleuse Menetlemise Infosüsteemis.

Rahastus HTM, meneteleb Eesti Keele Instituut.

Lasteaiad, lastehoiud ja üldhariduskoolid sh gümnaasiumid. Hetkel ei laiene kutseharidusele.

Taotlemine 2 korda aastas. Avaneb 10. sept ja on avatud 20 päeva (esialgne plaan).

1. Murdeeeles õpetava õpetaja täiendav töötasu – 20% õpetaja alampalga määra (täiskoha puhul 400 eur/kuus lisaks). Tund toimub murdekeeles, kui vähemalt 60% ulatuses kasutatakse tunnikeelena kohalikku keelt.
2. Lapsepõlve toetus kultuuriõppe oõbiviimiseks (väljasõitudeks, külaliste kutsumiseks jne). Pearahapõhine, rakendub ka piirkondlik koefitsient. Setomaal u 22 eur/õpilase kohta aastas st u 5000 eur/aastas koolile, u 2300 eur/a lasteaiale.
3. Õppevara loomiseks ja lootusteks on 2026. aasta eelarves 35000 eurot kõigi kultuuriruumide peale.

Uma lepe – KOV-ide heatahte kokkulepe omakultuuri hoidmiseks

Fookus haridusel

Kaasame leppesse ka Põlvamaa ja Valgamaa Vana-Võromaa KOV-id

Võiks luua leppega rolliseltguse (mis on KOV-i, instituutide, VAK-i ja haridusasutuste roll)

Leppe sisu ettepanek, aastaks 2023:

- . 25% alusharidusest on omakeelne (KOV-i phine arvestus)
- . 20% koolide õppetööst on omakeelne (koolipõhine arvestus)
- . 10% huviharidusest on omakeelne

Oppajidõ suvõkuul 11. august

29. oktoober metoodikaseminar Võroh oppajilõ, sis tulõ ka' umaleppe sõlmiminõ.

Aare Hõrn: Keelesäädüs

OTSUS Võtami tiidmisõst, sügüse tulõmõ s'oo teema mano tagasi, saami kokko võrokõisiga'.

PETSERI teema

Liikuminõ Petsere poolõga ommõ, katõ passiga' inõmisõ' saava' liiku'. Nägevä' Eesti poolõ olõkit ja ello.

Läbik'auminõ.

Haudu kõrrastaminõ, kõrrastõdas.

Eesti keele oppaminõ Lingvistilitsõh koolih.

Aare ja Õie pidävä' läbikõnõlõmisi võrokõisiga', õt saia' kokko Setomaal ja arota' keele teemat..